

شماره

۱۶۷

اولین گزارش تخصصی روزانه

بازار اختیار معامله

۲۰ دی ۱۴۰۲

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

شرکت سهامی خاص

کارگزار رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار

NOVIN Investment Bank Brokerage

با کارمزد صفر معامله کنید!

انجام معاملات صندوق های با درآمد ثابت نهال و ارمغان بدون کارمزد در کارگزاری تامین سرمایه نوین

نئوکارگزاری نوین
my.nibb.ir

با ما تماس بگیرید:
۰۲۱ ۸۶۷۹ ۱۰۰۰

صندوق سرمایه گذاری
نهال سرمایه ایرانیان

کارگزاری تامین سرمایه نوین

شرکت سهامی خاص
کارگزار رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار
NOVIN Investment Bank Brokerage

فرآیند اعمال و تسویه قراردادهای اختیار معامله

یک قرارداد اختیار معامله با فرارسیدن تاریخ سررسید، وارد فرآیند اعمال و تسویه می‌شود. فرآیند اعمال و تسویه در واقع پایان دهنده‌ی قرارداد اختیار میان واگذار کننده و دارنده است.

با توجه به وضعیت سودآوری قرارداد اختیار معامله دو حالت را برای انجام تسویه می‌توان متصور بود:

در سود^۱: دارنده اختیار می‌تواند درخواست تسویه نقدی یا تسویه فیزیکی نماید و در غیر این صورت تسویه انجام

نمی‌شود. تسویه نقدی مشروط به درخواست متقابل واگذارنده اختیار برای تسویه نقدی است.

در زیان^۲ یا بی‌تفاوت^۳: دارنده اختیار می‌تواند درخواست تسویه فیزیکی نماید و در غیر این صورت تسویه انجام

نمی‌شود که به اصلاح قرارداد سوخت شده تلقی می‌گردد. واگذارنده همچنان در صورت درخواست دارنده متعهد به

اجرای قرارداد است.

وضعیت اختیار
در زمان سررسید

نکته مهم در فرآیند تسویه: دارنده موقعیت باز خرید در صورت تمایل به اعمال قرارداد باید درخواست اعمال و نوع تسویه خود را در مهلت مقرر به روش تعیین شده به کارگزار اعلام کند. همچنین اجرای درخواست اعمال فیزیکی (از طرف دارنده) اختیار معامله خرید، مستلزم تامین ارزش اعمال قرارداد اختیار معامله و اجرای درخواست فیزیکی اعمال قرارداد اختیار فروش مستلزم وجود دارایی پایه متناسب است.

تسویه اختیار معامله و روش‌های تسویه:

بصورت کلی دو روش برای تسویه اختیار معامله وجود دارد: **تسویه نقدی و تسویه فیزیکی.**

تسویه نقدی:

در این روش تسویه مابه‌التفاوت ارزش اعمال قرارداد اختیار معامله و ارزش جاری دارایی پایه (قیمت پایانی در روز تسویه نقدی) به صورت نقدی به حساب دارنده اضافه می‌شود، تسویه نقدی اختیار در یکی از حالات زیر انجام می‌شود:

۱- هر دو طرف در تسویه نقدی توافق داشته باشند و اختیار معامله در سود باشد. در این صورت زمان تسویه نقدی یک روز قبل از سررسید اختیار است و قیمت پایانی دارایی پایه در همان روز ملاک تسویه نقدی خواهد بود.

۲- واگذار کننده اختیار خرید تعداد سهم کافی برای ایفای تعهدات خود (تسویه فیزیکی) را ندارد، تسویه نقدی (+جریمه) انجام خواهد شد.

۳- دارایی پایه در زمان تسویه متوقف باشد.

تسویه فیزیکی:

این روش شامل انتقال دارایی پایه و پرداخت کامل ارزش اعمال قرارداد توسط طرف دیگر قرارداد است. زمان تسویه فیزیکی روز سررسید اختیار است و قیمت پایانی دارایی در روز سررسید فیزیکی ملاک است.

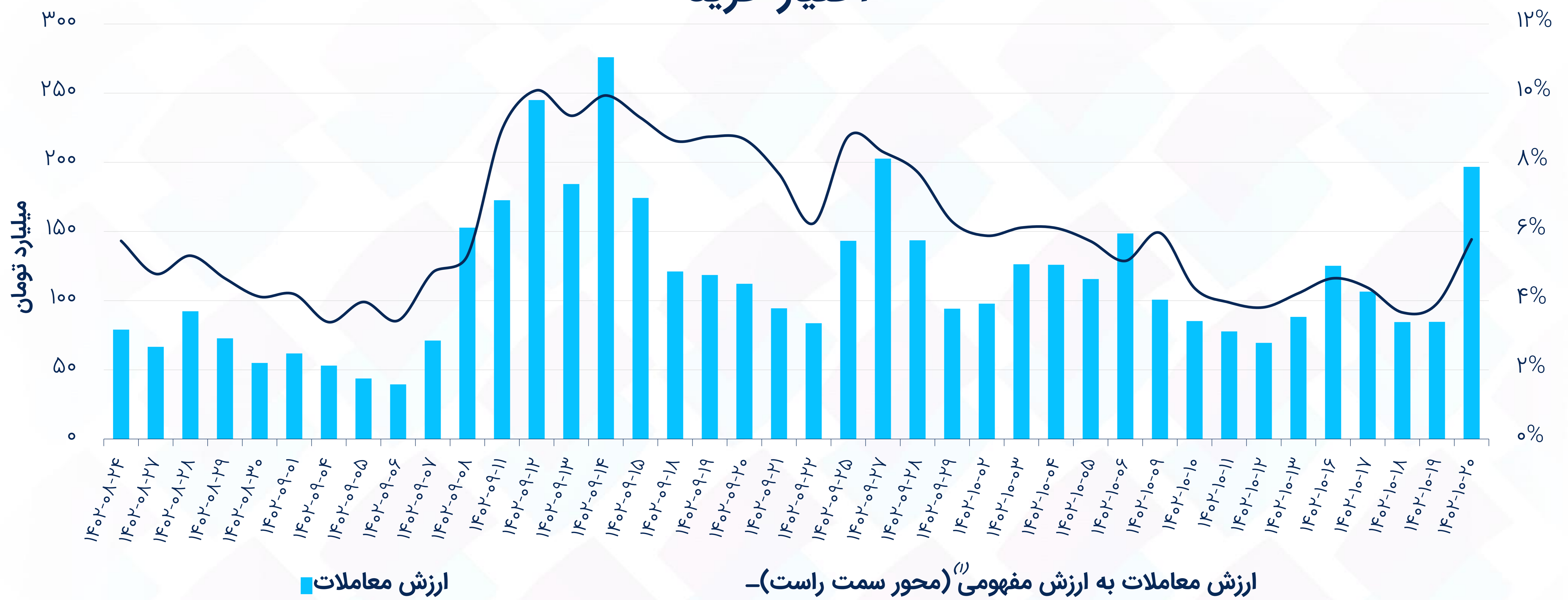
در صورتی که واگذارکننده اختیار سهم یا وجه نقد مورد نیاز جهت اعمال را نداشته باشد، با توجه به نوع اختیار دو حالت وجود خواهد داشت:

اختیار خرید: تسویه نقدی انجام خواهد شد (+جریمه) در صورتی که مشتری وجه نقد کافی جهت انجام تسویه نقدی را هم نداشته باشد کارگزار او مسئول ایفای تعهدات خواهد بود.

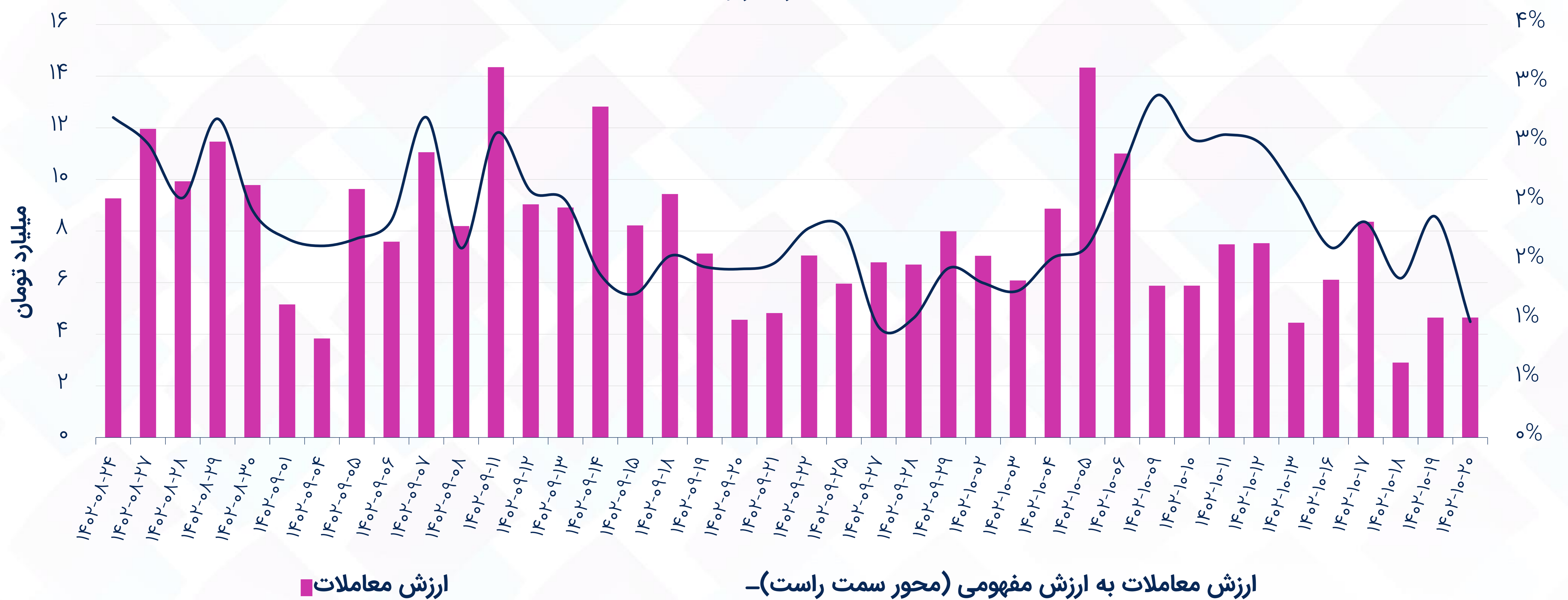
اختیار فروش: در صورتی که واگذار کننده وجه نقد لازم را نداشته باشد، کارگزار او مسئول ایفای تعهدات خواهد بود.

ارزش معاملات

اختیار خرید

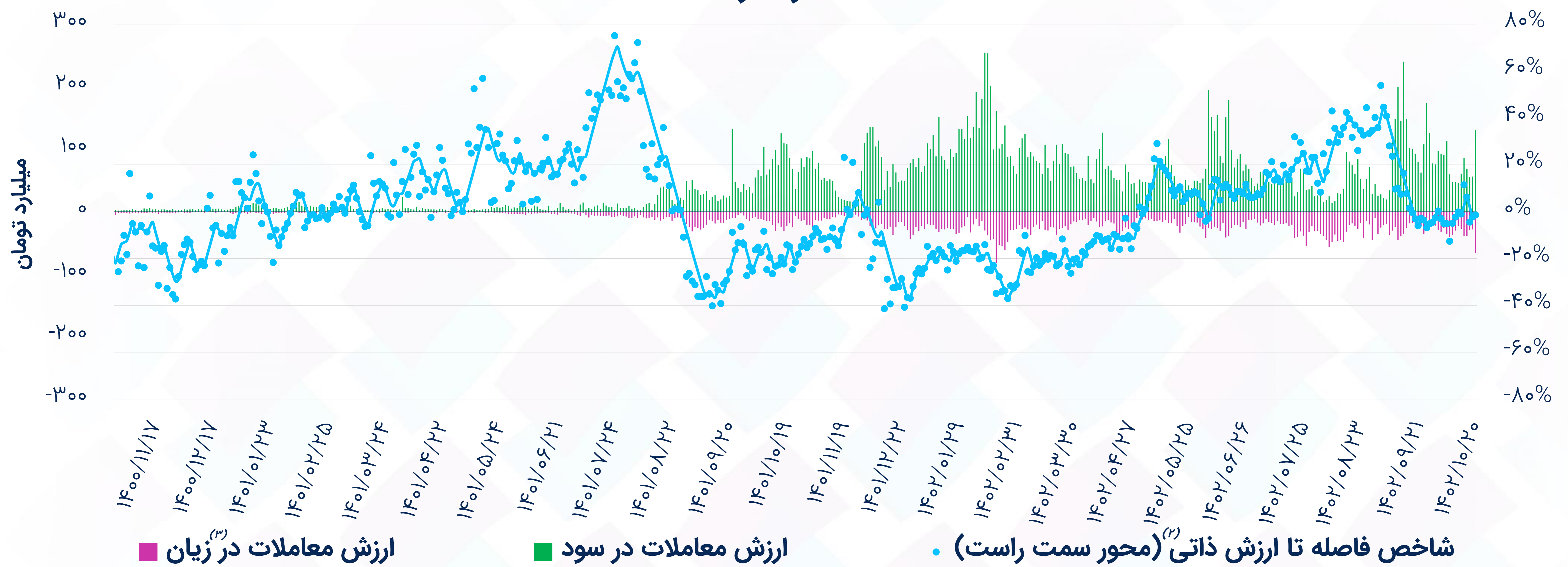
اختیار فروش

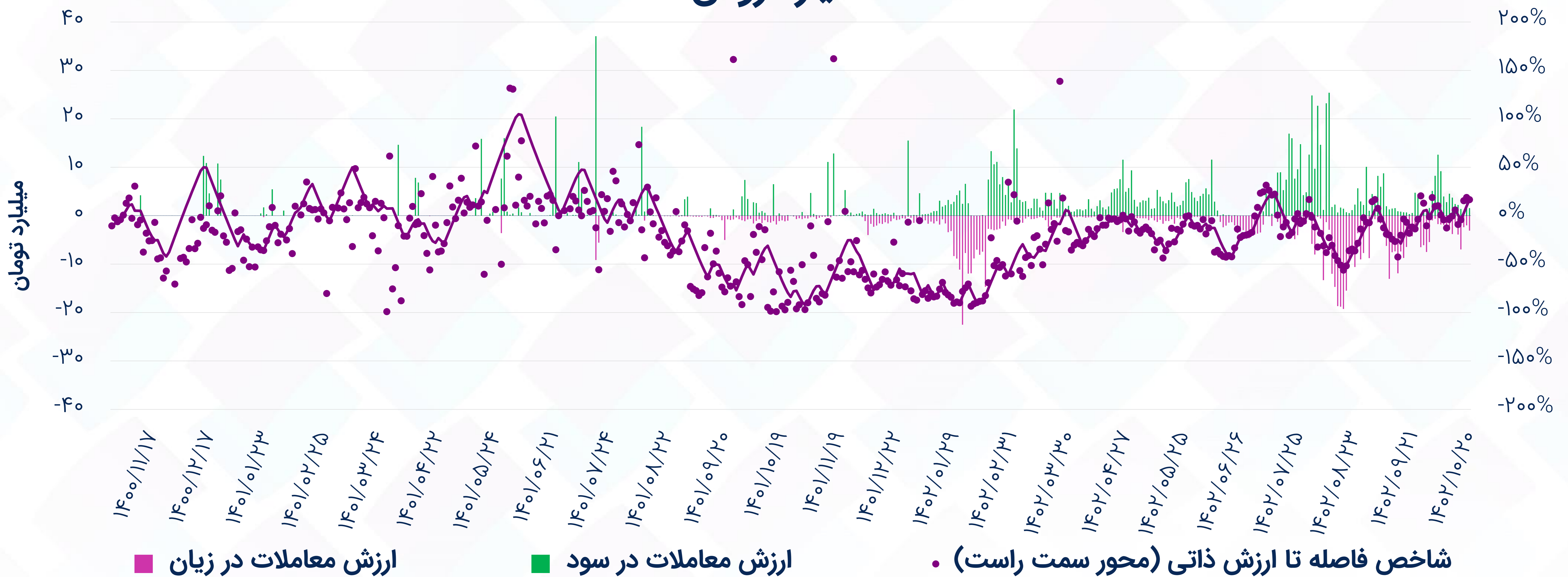
(۱) ارزش مفهومی معاملات: حجم معامله * اندازه قرارداد * قیمت دارایی پایه

شاخص فاصله تا ارزش ذاتی^(۱)

اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) شاخص فاصله تا ارزش ذاتی: میانگین موزون فواصل قیمت هر اختیار با ارزش بلک شولز بر اساس ارزش معاملات (نمودار خطی مربوط به داده‌های Smooth شده است).
 (۲) قرارداد در سود: اختیار خرید (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)
 (۳) قرارداد در زیان: اختیار خرید (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)

بیشترین ارزش معاملات اختیار به تفکیک دارایی پایه

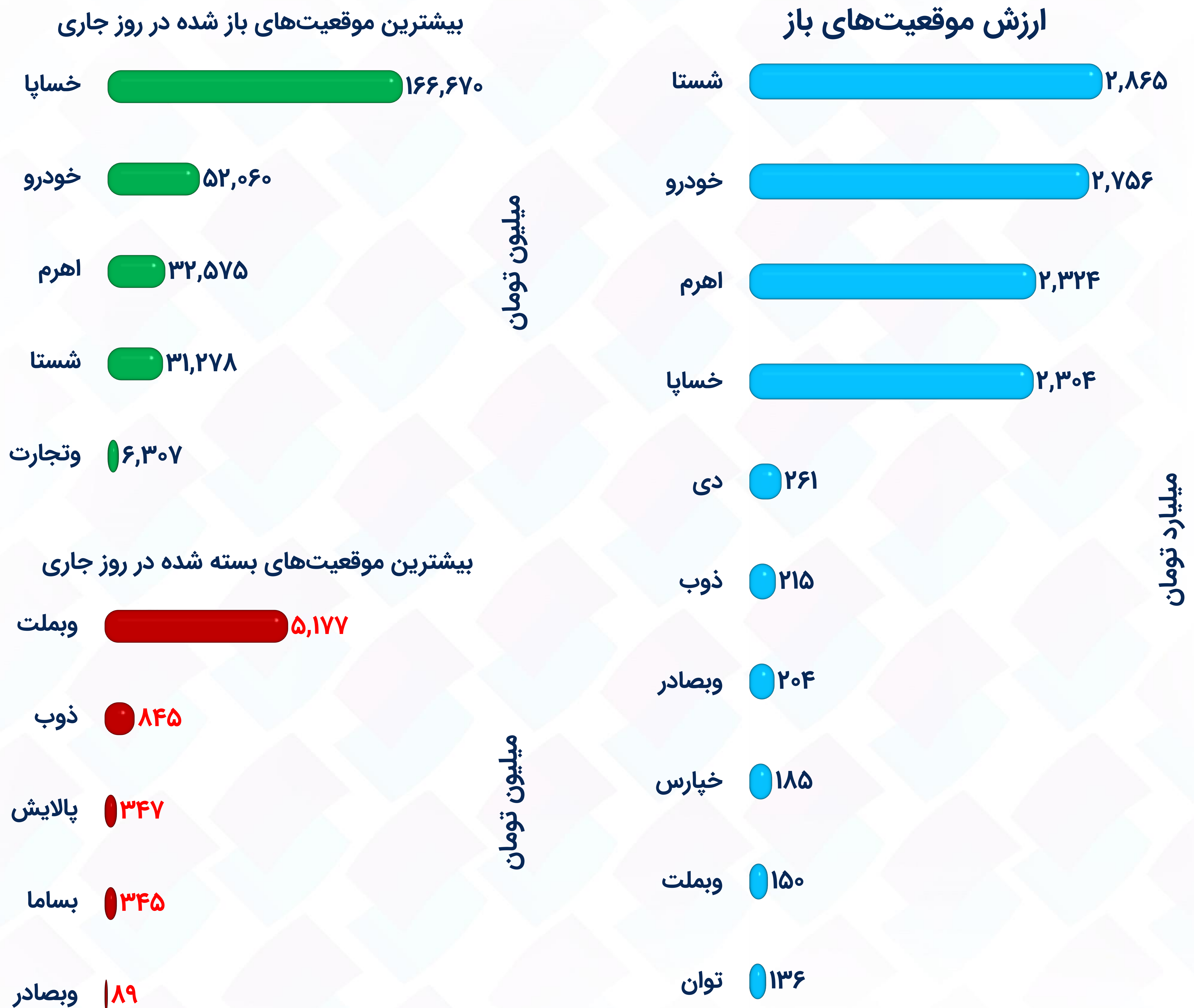
اختیار خرید

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیارد تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خودرو	۳۲	۸۲.۳	۱,۷۴۷.۲	۳۱.۳	۵۱.۰	(۹.۷%)
خسپا	۲۵	۶۳.۵	۱,۲۳۵.۲	۵۶.۰	۷.۴	۱۱.۴%
اهرم	۲۲	۲۸.۷	۱۷۷.۱	۲۵.۰	۳.۷	(۰.۱%)
شستا	۲۶	۹.۷	۱۴۴.۹	۷.۶	۲.۱	(۱۷.۱%)
دی	۸	۲.۳	۲۲.۸	۱.۴	۰.۹	(۲۹.۷%)
جهش	۴	۲.۱	۴.۷	۲.۱	۰.۰	(۴.۷%)
خپارس	۷	۱.۴	۹.۵	۱.۳	۰.۱	(۲۷.۰%)

اختیار فروش

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیون تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیون تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیون تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیون تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خودرو	۷	۲,۶۶۴.۰	۲۶۴,۵۹۷.۱	۱۷۷.۰	۲,۴۸۷.۰	۲۶.۷%
خسپا	۳	۹۱۹.۷	۱۶۶,۷۴۹.۶	۸۵۸.۷	۶۱.۰	(۵.۶%)
اهرم	۴	۸۹۳.۹	۲۳,۷۳۷.۰	۵۱۵.۰	۳۷۸.۹	۱۶.۵%
شستا	۳	۱۶۶.۷	۱۸,۵۸۶.۴	۰.۰	۱۶۶.۷	(۲۴.۲%)
فصبا	۲	۲.۵	۱۹۱.۸	۰.۱	۲.۴	۱۰۰.۸%
شتاب	۱	۲.۱	۳۰.۸	۲.۱	۰.۰	(۱۵.۵%)
خپارس	۱	۰.۷	۲۴.۷	۰.۰	۰.۷	(۱۲.۴%)

موقعیت‌های باز^(۱) به تفکیک دارایی پایه - اختیار خرید

(۱) ارزش موقعیت باز: تعداد قرارداد باز * اندازه قرارداد * قیمت اعمال

موقعیت‌های باز به تفکیک دارایی پایه - اختیار فروش

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

میلیون تومان

ارزش موقعیت‌های باز

میلیارد تومان

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

میلیون تومان

بیشترین ارزش معاملات به تفکیک نماد

اختیار خرید

اختیار فروش

فاصله بهای اختیار خرید تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم ^(۳)	فاصله تا سر به سر ^(۲)	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
۷۴%	۱,۰۲۵	۰.۷۲	۴۸.۵	(۷.۰%)	۵,۹۲۲	۶,۳۷۰	۱۲۲	۲۰.۲	۲۸	۵,۸۰۰	ضفصبا ۱۱۰۲
۹۸%	۱,۷۶۰	۰.۹۱	۶.۴	(۱۰.۷%)	۵,۶۹۱	۶,۳۷۰	۸۹۱	۴۳۳.۶	۲۸	۴,۸۰۰	ضفصبا ۱۱۰۰
۹۳%	۲,۴۶۰	۰.۸۴	۴.۸	(۴.۶%)	۶,۰۷۶	۶,۳۷۰	۱,۲۷۶	۹۷.۳	۱۵۱	۴,۸۰۰	ضفصبا ۳۰۰
۸۰%	۱۲,۵۹۶	۰.۶۵	۲۱.۷	۴.۰%	۱۵۲,۲۰۰	۱۴۶,۳۰۰	۷,۰۰۰	۲۷.۳	۴۹	۱۴۵,۲۰۰	ضیلا ۱۲۲۲
۷۵%	۱,۱۷۴	۰.۴۸	۴۵.۸	۸.۴%	۳۰,۶۶۹	۲۸,۲۸۰	۶۶۹	۲۱.۱	۵۶	۳۰,۰۰۰	ضروز ۱۲۰۶

گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
(۹۸%)	۰	۰.۰۰	۴۱۰.۱	۵۵%	۴,۵۱۱	۲,۹۰۸	۱۱	۱.۳	۴۲	۴,۵۰۰	ضخود ۱۲۲۵
(۹۷%)	۰	۰.۰۰	۱,۰۰۱.۰	۳۸%	۴,۰۰۴	۲,۹۰۸	۴	۴.۵	۲۱	۴,۰۰۰	ضخود ۱۱۲۶
(۹۷%)	۱	۰.۰۱	۲۱۱.۵	۶۲%	۴,۰۱۹	۲,۴۸۴	۱۹	۲.۹	۶۳	۴,۰۰۰	ضسپا ۱۲۲۷
(۹۲%)	۲	۰.۰۳	۷۷.۰	۵۴%	۱,۹۲۵	۱,۲۵۱	۲۵	۳.۸	۱۱۲	۱,۹۰۰	ضستا ۲۰۳۳
(۹۰%)	۲	۰.۰۳	۱۰۱.۸	۳۰%	۱,۶۲۸	۱,۲۵۱	۱۶	۷۸۶.۸	۴۹	۱,۶۱۲	ضستا ۱۲۲۰

(۱) سر به سر: قیمت اختیار + قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
 (۲) فاصله تا سر به سر: ۱ - (قیمت دارایی پایه / قیمت سر به سر)
 (۳) اهرم: قیمت اختیار / قیمت سر به سر
 تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

فاصله بهای اختیار فروش تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

نماد	دارایی پایه	قیمت اعمال	فاصله تا سررسید (روز)	ارزش معاملات (میلیون تومان)	قیمت اختیار	قیمت دارایی پایه	سربه‌سر ^(۱)	فاصله تا سرربه‌سر ^(۲)	اهرم ^(۳)	دلتا	ارزش ذاتی (بلک شولز)	فاصله تا ارزش ذاتی
۱۱۰۱	فصبا	۵,۳۰۰	۲۸	۲.۴	۸۱	۶,۳۷۰	۵,۲۱۹	(۱۸%)	۶۴.۴	-۰.۱۷	۱۶۷	۱۰۵.۸%
۱۱۲۲	خودرو	۳,۰۰۰	۲۱	۱۷۱.۷	۱۰۳	۲,۹۰۸	۲,۸۹۷	(۰%)	۲۸.۱	-۰.۵۳	۱۳۵	۳۰.۸%
۱۱۲۱	خودرو	۲,۸۰۰	۲۱	۲,۱۱۶.۱	۳۸	۲,۹۰۸	۲,۷۶۲	(۵%)	۷۲.۷	-۰.۲۷	۴۹	۳۰.۱%
۱۲۲۵	اهرم	۲۲,۰۰۰	۶۳	۵۱۵.۰	۱,۲۲۵	۲۱,۵۳۰	۲۰,۷۷۵	(۴%)	۱۷.۰	-۰.۴۰	۱,۴۴۱	۱۷.۷%
۱۲۲۴	اهرم	۲۰,۰۰۰	۶۳	۳۶۰.۰	۶۰۰	۲۱,۵۳۰	۱۹,۴۰۰	(۱۰%)	۳۲.۳	-۰.۲۴	۶۹۱	۱۵.۱%

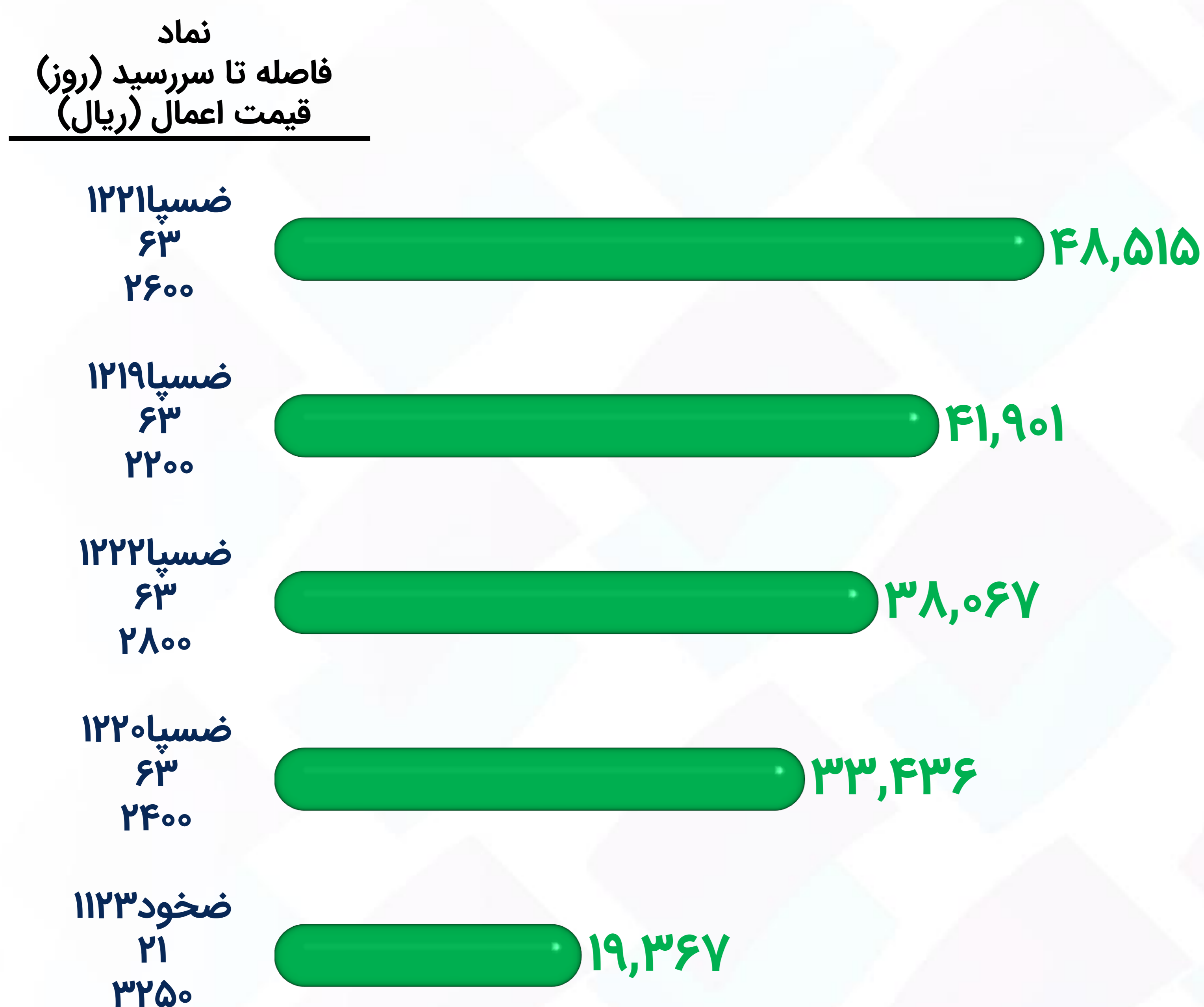
گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

نماد	دارایی پایه	قیمت اعمال	فاصله تا سررسید (روز)	ارزش معاملات (میلیون تومان)	قیمت اختیار	قیمت دارایی پایه	سربه‌سر	فاصله تا سرربه‌سر	اهرم	دلتا	ارزش ذاتی (بلک شولز)	فاصله تا ارزش ذاتی
۱۲۱۷	خودرو	۲,۴۰۰	۴۲	۸.۷	۱۴	۲,۹۰۸	۲,۳۸۶	(۱۸%)	۱۷۰.۴	-۰.۰۴	۷	(۵۱.۲%)
۱۲۱۵	شستا	۱,۱۱۲	۴۹	۱۰۲.۵	۹	۱,۲۵۱	۱,۱۰۳	(۱۲%)	۱۲۲.۶	-۰.۰۷	۵	(۴۷.۶%)
۰۲۰۷	شتاب	۱۱,۰۰۰	۱۰۵	۲.۱	۷۰۰	۱۰,۲۷۰	۱۰,۳۰۰	۰%	۱۴.۷	-۰.۴۴	۵۹۲	(۱۵.۵%)
۰۱۲۲	خودرو	۳,۲۵۰	۷۷	۲.۱	۳۰۰	۲,۹۰۸	۲,۹۵۰	۱%	۹.۸	-۰.۵۸	۲۹۷	(۱.۱%)
۰۱۲۱	خودرو	۳,۰۰۰	۷۷	۳.۲	۱۶۰	۲,۹۰۸	۲,۸۴۰	(۲%)	۱۷.۸	-۰.۴۰	۱۶۴	۲.۶%

(۱) سربه‌سر: قیمت اختیار - قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار خرید

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

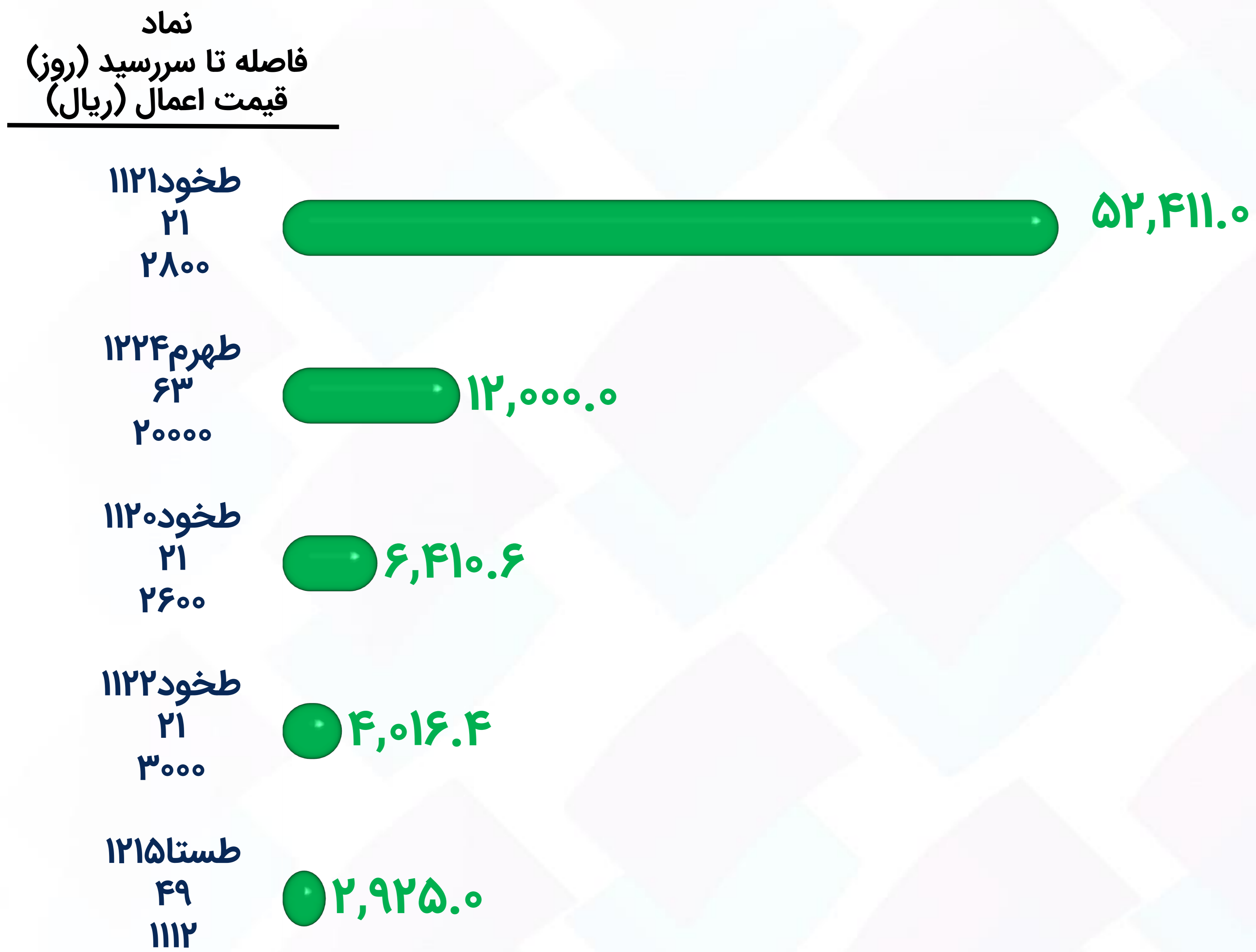

ارزش موقعیت‌های باز

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار فروش

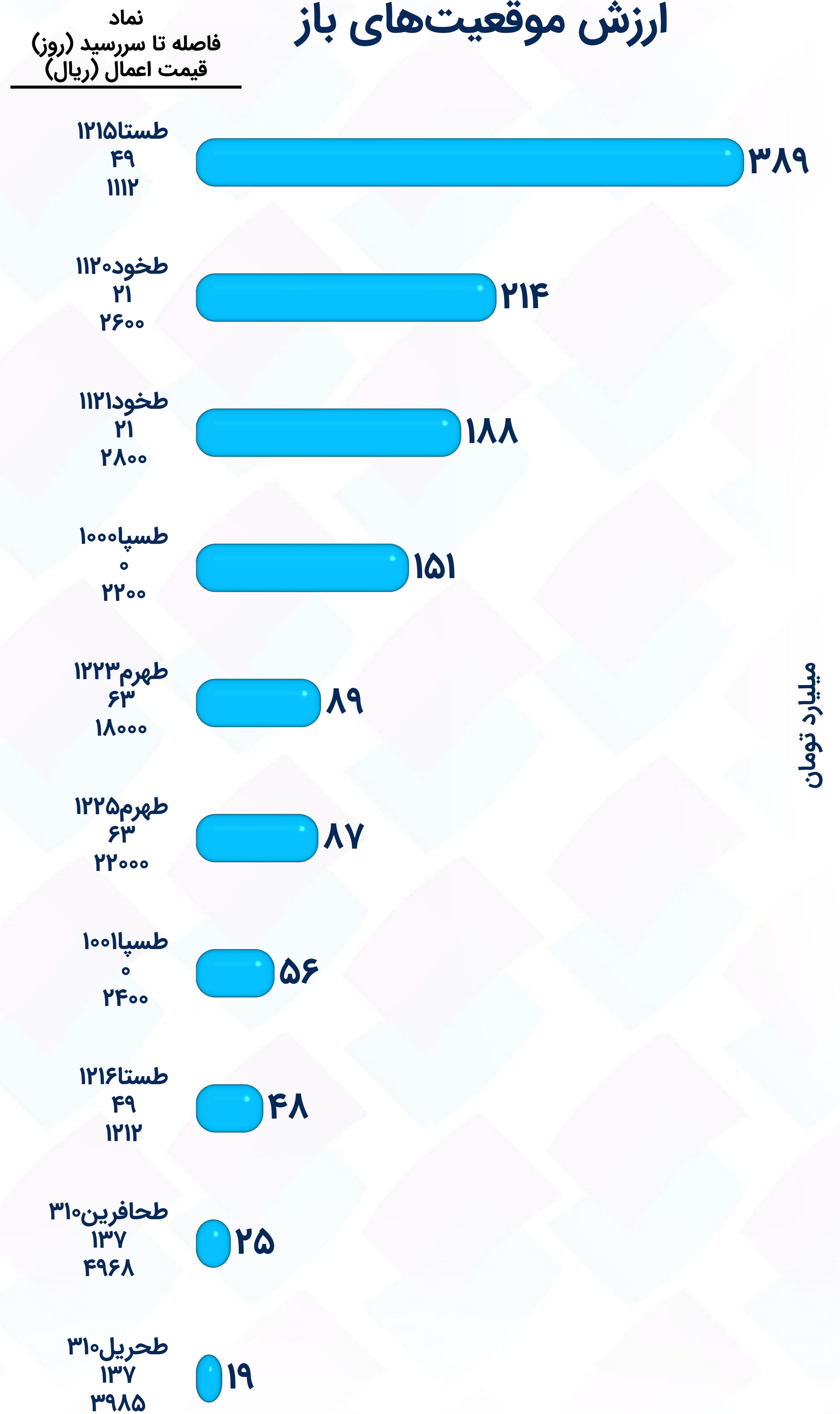
بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

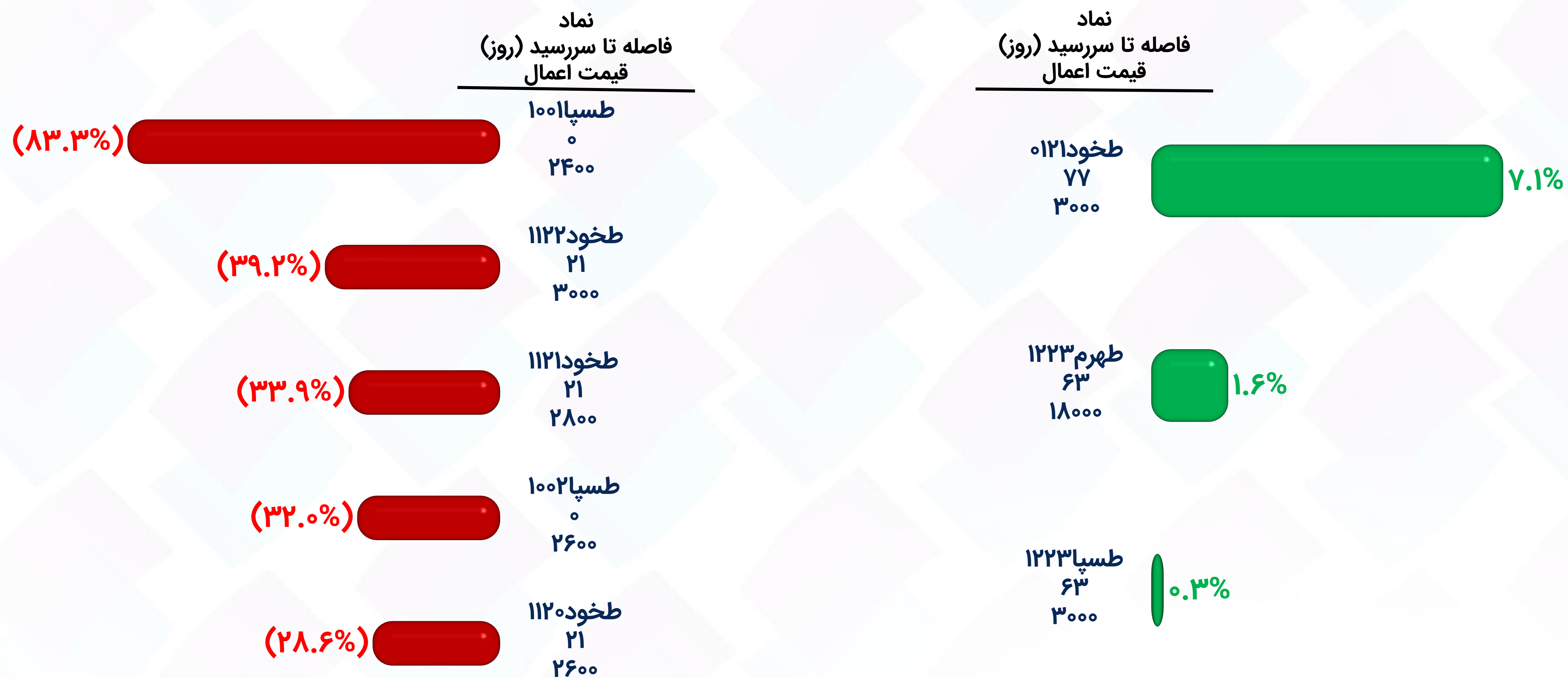

بیشترین تغییرات قیمت (۱)

اختیار خرید

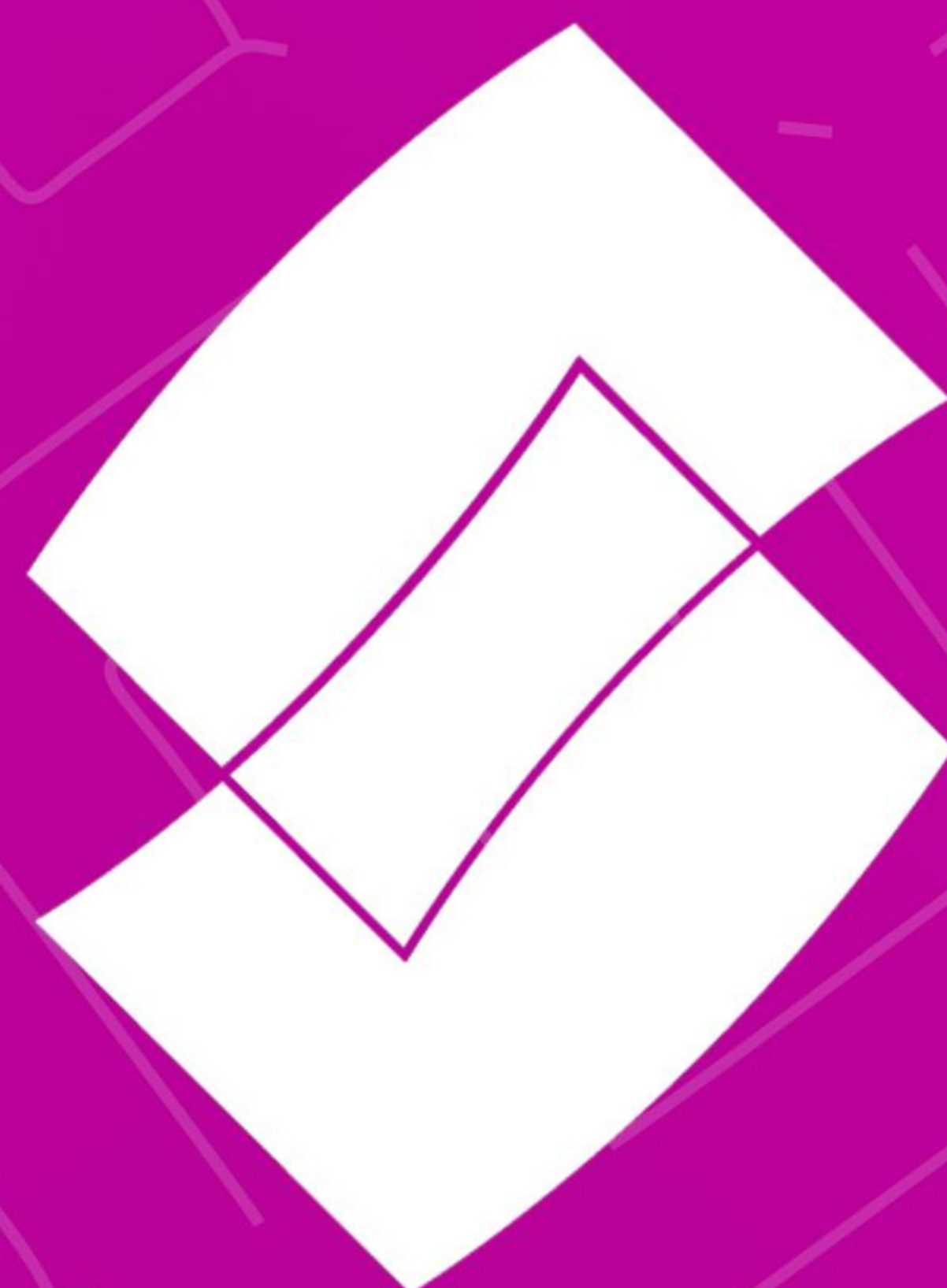
اختیار فروش

(۱) تنها قراردادهایی که طی دور معاملاتی منتهی به روز جاری دارای ارزش معاملاتی بیش از یک میلیون تومان هستند، لحاظ شده‌اند.

اختیار استفاده از اهرم یا پوشش ریسک باشماست!

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

وبسایت
nibb.ir
my.nibb.ir

تلفن
۰۲۱ ۸۶۷۹ ۱۰۰۰

آدرس
خیابان ولیعصر، خیابان همایون
شهنواز (گلستان)، پلاک ۱۱۰

تهیه و تنظیم: واحد تحلیل کارگزاری تامین سرمایه نوین

سرپرست واحد تحلیل: علیرضا پیامی

کارشناسان واحد تحلیل: زهره عباسی، محمد حسین نادعلی

این گزارش صرفاً جهت اطلاع از شرایط بازارها تهیه شده است،
محتوای آن نباید به تنهایی جهت اتخاذ تصمیمات مالی و
سرمایه گذاری و خرید و فروش اوراق بهادار مورد استفاده قرار گیرد.